

Mensen met hoog risico volgen coronamaatregelen het meeste op

Mensen die zelf het meeste risico lopen om besmet te raken met het nieuwe coronavirus lopen, zijn meer geneigd de coronamaatregelen op te volgen. Dat zelfde geldt voor mensen die zich bedreigd voelen door het nieuwe coronavirus. De naleving van de hygiënemaatregelen het afstand houden en het thuisblijven bij verkoudheidsklachten blijft met 90-95 procent score onveranderd hoog. Dit blijkt uit het tweede onderzoek van de RIVM-gedragsunit, samen met de GGD.

Mensen met een kwetsbare gezondheid rapporteren vaker dat ze zich aan de hygiëne en afstand maatregelen houden dan mensen zonder onderliggende gezondheidsproblemen. Bij de naleving van frequent handen wassen (minimaal 10x per dag) wordt duidelijk dat ouderen (70plus) vaker aangeven hieraan te voldoen dan jongeren (72% versus 65%). Datzelfde zien we bij mensen met een kwetsbare gezondheid versus gezonde mensen (68% versus 65%). Het lijkt er op de mensen die zelf het meeste risico lopen, de maatregelen strakker volgen.

Het gedragsmodel onderzocht

In het tweede deel van het gedragswetenschappelijk onderzoek van RIVM en GGD-en naar COVID-19 preventie, hebben de onderzoekers gekeken naar de factoren die voorspellen hoe mensen met de gedragsadviezen omgaan. De onderzoekers bekeken de hygiënemaatregelen (nauwkeurig handen wassen, niezen in elleboog, zakdoek gebruiken), het vermijden van bezoek aan ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid, en 1.5 meter afstand houden.

De uitkomsten laten zien dat mensen die zich bedreigd voelen door het virus en daar bezorgd over zijn, de gedragsadviezen nauwkeuriger opvolgen. Mensen die aangeven vertrouwen te hebben in de effectiviteit van de maatregelen en aangeven dat zij zelf die ook goed uit kunnen voeren, laten drie weken later ook een hogere mate van opvolgen van de maatregelen zien. Dit is in lijn met belangrijke gedragsmodellen die aangeven dat mensen beter met bedreigingen weten om te gaan, als ze weten wat ze moeten doen en er vertrouwen in hebben dat dit werkt. Deze gedragsmodellen lijken in de huidige pandemie bruikbaar om gedrag te begrijpen.

Opvolgen maatregelen

Uit de onderzoeken komen ook onduidelijkheden naar voren die nader onderzoek vereisen. Zo is het opvallend dat mensen die de kans groter achten dat ze besmet raken, wel vaker geneigd zijn zich aan de hygiëne maatregelen te houden, maar juist minder vaak 1.5 meter afstand houden. Dat laatste wordt mogelijk verklaard doordat deze mensen 1.5 meter afstand houden zelf lastig vinden, en daardoor denken dat de kans op besmetting groter is. Of dat mensen juist extra angstig zijn omdat ze die afstand niet kunnen houden gegeven omstandigheden.

Draagvlak

De opdracht "vermijd drukte" is goed ontvangen als vervanger van "blijf zoveel mogelijk thuis". Maar liefst 96% steunt deze nieuwe gedragsregel, tegen 81% voor "blijf zoveel mogelijk thuis" in de vorige meting. Net zoals in de eerste meting is het overall draagvlak voor onder meer de hygiënemaatregelen (90-95%), het 1.5m afstand houden (93%) en het thuisblijven bij verkoudheidsklachten (92%) groot. De regels en adviezen die ons sociale leven beperken, kunnen op minder steun rekenen. Denk aan zo min mogelijk bezoek ontvangen (80%) en zoveel mogelijk thuis werken (81%). Het minst populair is dat de regel waarbij 1 of 2 aangewezen personen 70-plussers mogen bezoeken (71% steunt deze maatregel)).